

3. MODÜL

SOSYAL BİLGİLER

5 SINIF

3. ÖĞRENME ALANI: ORTAK MİRASIMIZ

- › Ortak Kültürel Mirasımız
- › Anadolu'nun İlk Yerleşim Yerlerinde Yaşam
- › Mezopotamya ve Anadolu Medeniyetlerinin Ortak Kültürel Mirasa Katkıları

ORTAK KÜLTÜREL MİRASIMIZ

- Her toplum, kendi kültürü içinde sürekli bir şeyler üreterek bilime ve ortak mirasa katkı sağlar. Farklı milletlerin geliştirdiği ürünler, elde ettiği bilgiler karşılıklı etkileşim sonucunda diğer toplumlar tarafından da kullanılmıştır.

Örnek:

- ✓ Tekerlek, Sümerler tarafından bulunmuş ancak diğer milletler de kullanmıştır.
- ✓ Pusula, Çinliler tarafından bulunmuş ve günümüzde ortak miras arasına girmiştir.
- ✓ İbn-i Sina'nın tıp alanında yaptığı çalışmalar, birçok insanı sağlığına kavuşturmuştur. Bu nedenle verilen örnekler tüm insanlığa ait ortak değerlerdir.
- Bir neslin kendisinden sonra gelecek kuşaklara bıraktığı her şeye denir.
- Geçmişten günümüze tüm uygarlıkların tarih boyunca kuşaktan kuşağa bıraktığı maddi ve manevi değerlerin tümüne denir. Bunlar uygarlıkların binlerce yılda meydana getirdikleri, paylaştıkları ve birbirlerine aktardıkları maddi ve manevi değerlerdir.
- İnsanlar bilim, düşünce, sanat ve edebiyat alanlarında eserler ortaya koymuşlardır.
- Ortak miras kavramı, ürünlerin içeriğine göre iki başlık altında toplanabilir. Bunlar,
 - ✓ **Somut kültürel miras:** Görüp dokunabildiğimiz yapıların, eserlerin tümü somut kültürel miras kategorisine girer.

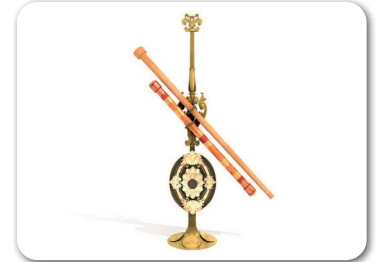
Örnek:

Pamukkale Travertenleri

Çin Seddi

Teleskop

- ✓ **Somut olmayan kültürel miras:** Kültürel mirasın bir parçası olarak kabul edilen uygulamalar, temsiller, anlatımlar, bilgiler ve becerilerdir.

Örnek:

Sema Gösterisi

Türk Kahvesi

Kırkpınar Yağlı Güreşi

Bilgi Notu

Doğal varlık, insan eli değmeden doğada kendiliğinden oluşan, canlı veya cansız tüm doğal oluşumlardır.

Dağlar, nehirler, göller, ormanlar, mağaralar, şelaleler ve çeşitli hayvan ve bitki türleri doğal varlıklara örnek verilebilir.

- Geçmiş uygarlıklardan kalan tarihî varlıklar, insan eliyle oluşturulmuş kültürel değerlerdir. Bu eserler; sanat, bilim, din, düşünce, edebiyat ve mimari gibi çeşitli alanlarda ortaya konulmuştur.
- Doğal varlıklardan farklı olarak, tarihî varlıklar doğada kendiliğinden oluşmaz; insanlar tarafından inşa edilir ya da şekillendirilir.

- Tarihî mekân, geçmişte önemli olaylara sahne olmuş ya da önceki uygarlıklar tarafından kullanılmış, kültürel, sanatsal veya mimari değeri olan yerlerdir. Antik kentler ve eski yerleşim alanları tarihî mekânlara örnek verilebilir.

Efes Antik Kenti

Cumalıkızık Köyü

Mardin Taş Evleri

- Tarihî eser, geçmişte yaşamış toplumlar tarafından yapılmış, kültürel, sanatsal, bilimsel veya dinî değeri olan ve günümüze kadar ulaşabilmiş yapılardır. Kaleler, heykeller, yazıtlar, camiler ve kiliseler tarihî eserlere örnek verilebilir.

Ayasofya Cami

Kız Kalesi

Aspendos Tiyatrosu

- Tarihî nesne, geçmişte yaşayan insanlar tarafından kullanılmış, belli bir döneme ait özellikler taşıyan ve tarihsel değeri olan eşyalardır. Eski paralar, silahlar, takılar, çömlekler, giysiler ve el aletleri tarihî nesnelere örnek verilebilir.

Kaşıkçı Elması

Tarihî Vazo

Tarihî Kılıç

Etkinlik - 01

Aşağıda verilen görsellerin altındaki boşlukları “Tarihî Mekân, Tarihî Eser, Tarihî Nesne ve Doğal Varlık” kavramlarını kullanarak doldurunuz.

a.

Uzungöl

.....

b.

Topkapı Sarayı

.....

c.

Divriği Ulu Cami

.....

ç.

Safranbolu Evleri

.....

d.

Çatalhöyük Yerleşim Alanı

.....

e.

Selimiye Cami

.....

f.

Tarihî Para

.....

g.

Pamukkale Travertenleri

.....

ğ.

Tarihî Tablo

.....

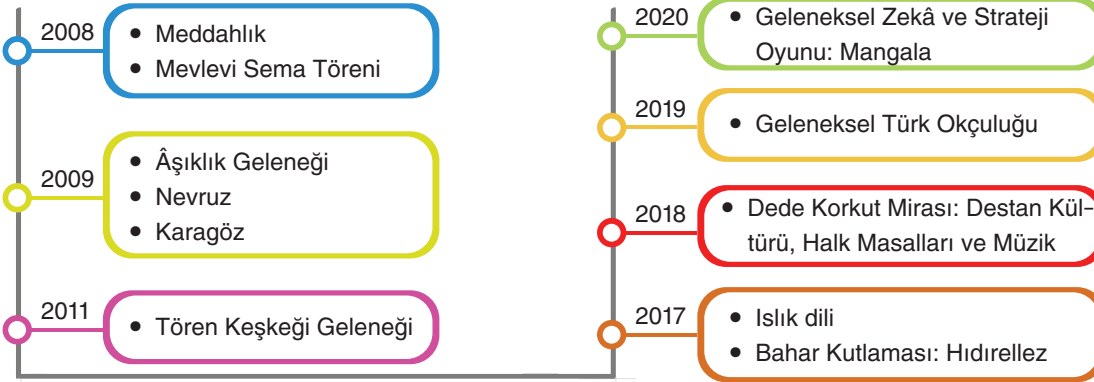
Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Teşkilatı (UNESCO)

- İnsanlık tarihi için önemli olan ortak kültür mirası öğelerinin ortaya çıkarılmasını ve bu eserlerin gelecek nesillere korunarak aktarılmasını sağlamak ayrıca ortak miras olarak kabul edilen kültürel ve doğal varlıkları dünyaya tanıtmak, insanlara da ortak mirasa sahip çıkma bilinci oluşturmak, kültürel ve doğal değerlerin yaşatılması için gerekli iş birliği çalışmalarını yapmak amacıyla kurulmuştur.

- 2023 yılı itibarıyla dünya genelinde UNESCO Dünya Miras Listesi'ne kayıtlı 1199 kültürel ve doğal varlık bulunmaktadır. Ülkemizde de 21 eser UNESCO Dünya Miras Listesi'nde yer almaktadır. Bunlardan bazıları aşağıda verilmiştir.

- ✓ Göreme Millî Parkı ve Kapadokya (Nevşehir) 1985
- ✓ İstanbul'un Tarihî Alanları (Tarihî Yarımada) 1985
- ✓ Divriği Ulu Camii ve Darüşşifası (Sivas) 1985
- ✓ Selimiye Camisi ve Külliyesi (Edirne) 2011
- ✓ Safranbolu Evleri (Karabük) 1994
- ✓ Afrodiasias (Aydın) 2017
- ✓ Göbeklitepe Arkeolojik Alanı (Şanlıurfa) 2018
- ✓ Bursa ve Cumalıkızık Köyü 2014

- UNESCO Somut Olmayan Kültürel Miras Listesi oluşturarak bu alandaki unsurları koruma altına almayı amaçlamıştır.
- Türkiye, UNESCO'ya en fazla kültürel unsur kaydettiren beş ülkeden biridir. Bu listede yer alan unsurlardan bazıları aşağıda verilmiştir.

Bilgi Notu

Savaş, ihmal, doğal koşullar, kentleşme, sanayileşme gibi faktörler ortak miras öğelerinin hem korunmasını zorlaştırır hem de bazı durumlarda zarar görmelelerine neden olur.

Etkinlik - 02

Aşağıdaki ifadeleri “Doğru (D)-Yanlış (Y)” olarak değerlendiriniz.

	a. Ortak miras eserlerini uluslararası düzeyde korumak ve gelecek kuşaklara aktarmak amacıyla Birleşmiş Milletlere bağlı UNESCO kurulmuştur.
	b. UNESCO Dünya Miras Listesi'nde 21 adet eserimiz vardır.
	c. Ortak miras eserlerinin bir bölümünü düşünce ve sanat eserleri oluşturur.
	ç. Göreme Millî Parkı ve Kapadokya, UNESCO Dünya Miras Listesi'ne kayıtlı eserlerimiz arasındadır.
	d. Ülkelerin ortak miras eserlerini başka ülkelere göstermeme hakları vardır.
	e. Ortak miras, insanların yüzyıllardır birikimi sonucunda ortaya çıkmıştır.
	f. Bazı ortak miras eserleri hangi ülkede olursa olsun tüm insanlar bu eserlerden yararlanma hakkına sahiptir.
	g. Doğal varlıklar, insanlığın ortak mirası olarak kabul edilmez.

- Aşağıda bazı şehirlerimizin sahip olduğu ortak kültürel mirasa ait bilgileri birlikte inceleyelim.

Merhaba ben Sevim, Konya'da yaşıyorum. Konya'da,

- Mevlana eserleri, düşünce mirasına girer.
- Mevlana Türbesi, sanat mirasına girer.
- Şebiarus Töreni ise somut olmayan kültürel mirasa girer.

Mevlana

Mevlana Türbesi

Şebiarus Töreni

Merhaba ben Eren, Sivas'ta yaşıyorum. Sivas'ta,

- Divriği Ulu Camii Darüşşifası, sanat mirasına girer.
- Âşık Veysel'in eserleri, sanat mirasına örnektir.
- Bazı ilçelerdeki keşkek töreni ise somut olmayan kültürel mirasa girer.

Divriği Darüşşifası

Âşık Veysel

Keşkek Töreni

Merhaba ben Ayşe, Manisa'da yaşıyorum. Manisa'da,

- Mesir Macunu Töreni, somut olmayan kültürel mirasa girer.
- Manisa halısı sanat mirasına girer.
- İvaz Paşa Camii sanat mirasına girer.

Mesir Macunu Töreni

Manisa Halısı

İvaz Paşa Camii

Etkinlik - 03

Aşağıda Dünya Miras Listesi'nde yer alan eserlerimizden bazıları verilmiştir.

Bu eserlerin altına bulundukları şehirleri yazınız.

a.		b.		c.	
	Safranbolu Evleri		Afrodisias		Kapadokya
.....					
ç.		d.		e.	
	Selimiye Camii		Cumalıkızık Köyü		Tarihî Yarımada
.....					

Etkinlik - 04

Aşağıda Dünya Mirası Listesi'nde yer alan değerlerin korunması için yapılan çalışmalarla ilgili bir metin verilmiştir.

UNESCO, Dünya Mirası Listesi'nde yer alan değerlerin korunması için özel bir bütçe ayırmakta ve bu miras alanlarını düzenli olarak denetlemektedir. Ülkemizde ise kültürel mirasın korunması görevini başta T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı üstlenmektedir. Bu bakanlığa bağlı olarak çalışan Vakıflar Genel Müdürlüğü ile Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü, tarihî eserlerin bakım, onarım ve korunmasından sorumludur. Ayrıca, valilikler, belediyeler ve çeşitli sivil toplum kuruluşları da bu alanda destekleyici çalışmalar yürütmektedir.

Verilen metinden hareketle aşağıdaki soruları cevaplayınız.

- Ülkemizde tarihî eserlerin korunması için sen bir yetkili olsaydın neler yapardın?
.....
- UNESCO'nun kültürel miraslara önem vermesini nasıl değerlendiriyorsun? Dünya için bu neden önemli olabilir?
.....
- Gelecek nesillerin de tarihî eserleri görebilmesi için toplum olarak neler yapmalıyız?
.....

1. Farklı milletlerden birçok insan, tarih boyunca dünyayı ortak yaşam alanı olarak kullanmıştır. Bu yaşam alanındaki bilgiler karşılıklı etkileşim sonucunda diğer topluluklar tarafından da kullanılmıştır. Örneğin İbn-i Sina'nın tıp alanında verdiği tavsiyelere uyan dünyanın farklı bölgelerindeki insanlar, sağlığına kavuşmuştur. Bu nedenle İbn-i Sina, tüm insanlığa ait ortak bir değerdir.

Bu bilgilerden yola çıkılarak aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Ortaya konulan bilgiler tüm insanlığa aittir.
- B) Sunulan bilgiler sadece belli ülkelerin kullanabileceği değerlerdir.
- C) Ortak miras, farklı milletlerin katkılarıyla oluşmuştur.
- D) İbn-i Sina'nın yaptığı çalışma, evrensel nitelik taşımaktadır.

2.

Geçmişten günümüze kadar tüm insanlığın, toplumların, uygarlıkların, ulusların ya da milletlerin oluşturduğu maddi ve manevi değerlerin tümüne ---- denir.

Bu cümlede boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) kültür
- B) turizm
- C) ortak miras
- D) doğal varlık

3. Ali Kuşçu, yaptığı gözlemler sonucunda Ay'ın haritasını çıkaran ilk gök bilimcidir. Gök cisimlerinin Dünya'ya olan uzaklıklarıyla ilgili çalışmalar yapmıştır. Bu çalışmalarından dolayı NASA (ABD Ulusal Havacılık ve Uzay Dairesi) tarafından 2013 yılında Ay'ın bir bölümüne Ali Kuşçu'nun adı verilmiştir.

Buna göre Ali Kuşçu ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Astronomi alanıyla yakından ilgilenmiştir.
- B) Gök cisimleri ile ilgili çalışmalar yapmıştır.
- C) Bir kuruluş tarafından Ay'ın bir bölgesine ismi verilmiştir.
- D) Ali Kuşçu'nun yaptığı çalışmalar, tek bir millete fayda sağlamıştır.

4. **Aşağıdakilerden hangisi Dünya Miras Listesi'ndeki doğal varlıklar arasında yer almaz?**

Kapadokya

Selimiye Camii

Pamukkale Travertenleri

Karain Mağarası

5. Ülkemizde ve dünyanın birçok yerinde doğal ve tarihî güzellikler vardır. Bu güzellikler, tüm insanlığa aittir. Ortak mirası korumak, hem geçmişimize hem de geleceğimize sahip çıkmaktır.

Buna göre ortak mirasla ilgili en kapsamlı ifade aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sadece belli ülkeler tarafından korunmaktadır.
- B) Çok sayıda turist tarafından ziyaret edilmektedir.
- C) Tüm insanlığın kullanımına açıktır.
- D) Tarihî dokuya uygun bir şekilde korunan eserlerdir.

6. Dünya Miras Listesi'ndeki varlıklarımızdan bazıları aşağıda verilmiştir.

- Sivas Divriği Ulu Camii ve Darüşşifası
- Nevşehir Göreme Millî Parkı ve Kapadokya
- Edirne Selimiye Camii ve Külliyesi
- Diyarbakır Kalesi ve Hevsel Bahçeleri
- Çorum Hitit Başkenti - Hattuşaş
- İstanbul'un Tarihî Alanları
- Adıyaman Nemrut Dağı
- Karabük - Safranbolu Evleri
- Çanakkale - Troya Antik Kenti
- Konya - Çatalhöyük Neolitik Kenti
- Aydın - Afrodiasias

Buna göre aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Ortak miras listesinde olan varlıklar farklı bölgelerde yer almaktadır.
- B) En güzel ortak mirasımız, Çorum ilinde yer almaktadır.
- C) En fazla turist çeken ortak mirasımız, Sivas Divriği Ulu Cami ve Darüşşifası'dır.
- D) Ülkemizdeki miras eserler sadece Türklere aittir.

7. Ortak miras, insanlığın ortaya koyduğu maddi ve manevi değerlerin bütününe denir. Farklı toplumlar tarafından ortaya konulan eserler, zamanla tüm insanlığın ortak mirası hâline gelmiştir.

Tac Mahal

Çin Seddi

Bu metinde ortak mirasın aşağıdaki özelliklerinden hangisi vurgulanmıştır?

- A) Ekonomik yönden ülkeye gelir sağlaması
- B) Ülkeye turist çekmesi
- C) Bacasız sanayi olarak adlandırılması
- D) Evrensel değer taşıması

8. Çorum'da bulunan Hattuşa Antik Kenti, Hititler'in başkenti olarak bilinir ve 1986 yılında UNESCO Dünya Mirası Listesi'ne dahil edilmiştir. Kale duvarları, tapınaklar ve büyük kaya kabartmalarıyla önemli bir arkeolojik merkezdir. Anadolu'nun en eski uygarlıklarından biri olan Hititler'in kültürünü yansıtır.

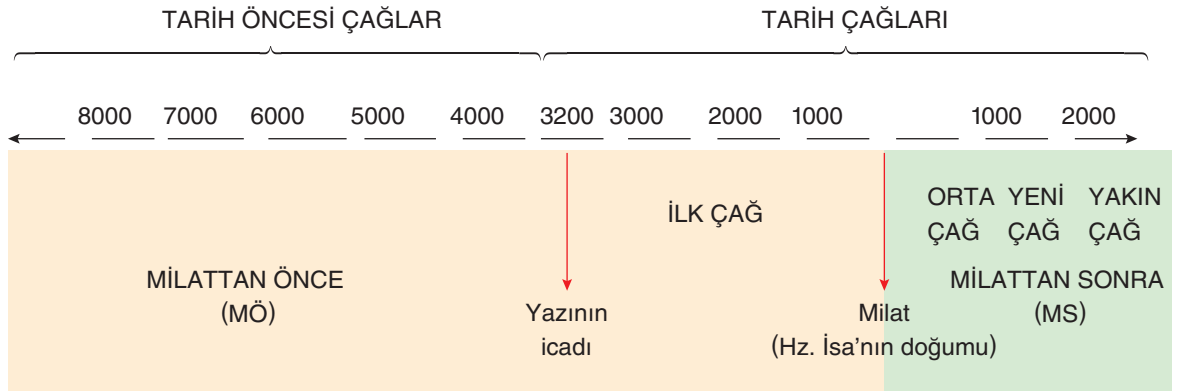
Buna göre Hattuşa Antik Kenti aşağıdakilerden hangisine örnek verilebilir?

- A) Tarihî mekân
- B) Doğal varlık
- C) Tarihî eser
- D) Tarihî nesne

ANADOLU'NUN İLK YERLEŞİM YERLERİNDE YAŞAM

- Bilim insanları, geçmişten günümüze kadar uzanan zaman sürecini hem araştırmayı hem de öğrenmeyi kolaylaştırmak amacıyla çağlara ayırmışlardır.
 - ✓ Önemli bir olay ile başlayıp önemli bir olay ile biten tarihteki en uzun zaman dilimine adı verilir.
 - ✓ Tarihte Hz. İsa'nın doğumu "Milat (başlangıç)" olarak kabul edilmiş ve bu tarih 0 (sıfır) olarak alınmıştır.
 - ✓ Hz. İsa'nın doğumundan önceki döneme **milattan önce (MÖ)**, sonraki yıllara ise **milattan sonra (MS)** denilmiştir.
- Tarihte zamanın kendi arasında sınıflandırılmasında kullanılan unsurlardan biri de yazının icadıdır.
 - ✓ Yazı, MÖ 3200'lü yıllarda Sümerler tarafından icat edilmiştir.
 - ✓ Yazının icadından önceki döneme **tarih öncesi çağlar**, yazının icadından sonraki döneme ise adı verilmektedir.

- Tarihte meydana gelen olayların oluş sırasına göre sıralanmasına adı verilir.
- MÖ gerçekleşmiş bir olayın tarihinin sayısal değeri ne kadar küçük ise olay günümüze o kadar yakın, büyük ise günümüzden o kadar uzaktır.
- Tarih çağları, kendi arasında dört bölüme ayrılır. Bunları başlatan ve bitiren olaylar aşağıda verilmiştir.

Çağ	Başlatan Olay	Bitiren Olay
İlk Çağ	Yazının İcadı (MÖ 3200)	Kavimler Göçü (375)
Orta Çağ	Kavimler Göçü (375)	İstanbul'un Fethi (1453)
Yeni Çağ	İstanbul'un Fethi (1453)	Fransız İhtilali (1789)
Yakın Çağ	Fransız İhtilali (1789)	Günümüze kadar devam eder.

Etkinlik - 05

Aşağıda verilen tarihleri kronolojiye uygun olarak yerleştiriniz.

a. MÖ 3700

b. 1971

c. 453

ç. MÖ 370

d. 1881

e. MÖ 3500

f. 1789

g. MÖ 450

- Anadolu, Tarih Öncesi Dönem'den itibaren dünyanın en eski ve en önemli yerleşim merkezlerinden biri olmuştur. Bu durumun oluşmasında Anadolu'nun aşağıdaki özellikleri etkilidir.
 - ✓ Uygun iklim koşulları
 - ✓ Su kaynaklarının bolluğu
 - ✓ Tarıma uygun arazinin genişliği
 - ✓ Yeryüzü şekillerinin uygunluğu
 - ✓ Ticari faaliyetlerin gelişmişliği
- Tarih Öncesi Dönem'de Anadolu'daki ilk yerleşim ve ibadet merkezlerinden bazıları aşağıda verilmiştir.
 - ✓ Göbeklitepe (Şanlıurfa)
 - ✓ Çayönü (Diyarbakır)
 - ✓ Çatalhöyük (Konya)
 - ✓ Hacılar (Burdur)

Bilgi Notu

Avcı-toplayıcı yaşam tarzında üretim yoktur, insanlar göçebe yaşar. Mağaralar ve ağaç kovukları barınma alanı olarak kullanılmıştır. Tarımsal üretime geçilmesiyle üretici toplum yaşam biçimine geçilmiştir.

Etkinlik - 06

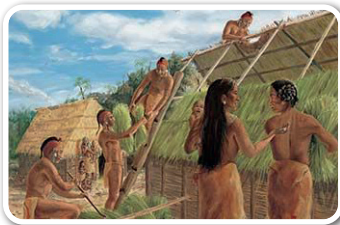
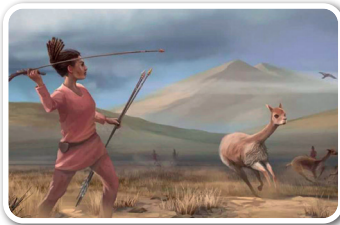

Aşağıdaki yargıları bu görsele göre “Doğru (D)-Yanlış (Y)” olarak değerlendiriniz.

a.	Üretici toplum hayatına geçilmiştir.	☐
b.	Hayvanlar evcilleştirilmiştir.	☐
c.	Yerleşik yaşam başlamıştır.	☐
ç.	Basit bir iş bölümü vardır.	☐
d.	Krallık yönetimi görülür.	☐
e.	Yazılı hayata geçilmiştir.	☐

Etkinlik - 07

Aşağıdaki görsellerden avcı-toplayıcı yaşam tarzı ile ilgili olmayanları “✓” sembolü ile işaretleyiniz.

Göbeklitepe

- Şanlıurfa'nın 20 kilometre kuzeydoğusunda yer alır.
- Arkeolojik bulgular, Göbeklitepe tarihinin MÖ 10 000 yılına kadar uzandığını ortaya koymaktadır.
- Etrafında herhangi bir yerleşim yeri olmayan Göbeklitepe, dünyanın en eski ibadet yeridir.
- T biçiminde sütunlardan oluşan tapınakta, hayvan ve insan figürlerine ulaşılmıştır.
- Tapınağın yapıldığı dönemde avcı-toplayıcı yaşam tarzı hâkimdir.
- Bölgedeki arkeolojik kazılar devam etmekte olup ulaşılan her yeni bilgi ve bulgu, bölge ve insanlık tarihine ışık tutmaktadır.

Çayönü

- Diyarbakır'ın kuzeybatısında, Ergani Ovası'ndadır.
- İlk yerleşimin MÖ 8200'lerde olduğu tespit edilen bölgede, MÖ 4200 yılına kadar yaşam devam etmiştir.
- Taş temelli kerpiç binaların ilk örnekleri bu bölgede yapılmıştır.
- Çayönü'nün ilk sakinleri avcı-toplayıcı bir yaşam sürmüşlerdir.
- MÖ 6000'lere gelindiğinde bölge insanı, hem hayvanları evcilleştirmiş hem de tarımsal üretime geçmiştir.
- Çayönü sakinleri eşya yapımında da ileri gitmişlerdir. Ergani'deki bakır yataklarından çıkardıkları bakırla birçok eşya yapmışlardır.

Bilgi Notu

Geçmiş uygarlıklara ait her türlü eser ve kalıntıyı toprak ve deniz altından çıkaran bilim dalına "arkeoloji" adı verilir.

Çatalhöyük

- Konya'nın Çumra ilçesinin 10 kilometre doğusundadır. 1958'de keşfedilen bölgede 1961-1963 yılları arasında arkeolojik kazılar yapılmıştır.
- Arkeolojik kazılarda 13 yapı katı ortaya çıkarılmıştır. Bu bulgu, dünyanın en eski yerleşim merkezinin Çatalhöyük olduğunu ortaya koymuştur.
- Konut yapımında kerpiç, ağaç ve kamış kullanılmıştır. Binalar arasında sokak olmayıp bitişik nizamlı binalar vardır.
- Yırtıcı hayvanlardan korunabilmek için evlere pencere ve kapı yapılmamış, girişler çatıdan sağlanmıştır.
- Üretici toplum yapısına geçilen Çatalhöyük'te temel geçim kaynağı; tarım, hayvancılık ve avcılık olmuştur.
- Çatalhöyük'teki arkeolojik kazılarda ulaşılan 5-15 santimetrelilik heykelcikler, bölgede tapınma kültürünün başladığını ortaya koymaktadır.

Hacılar

- Burdur'un 25 kilometre güneybatısındadır.
- Toplamda 9 yerleşim tabakası bulunan Hacılar'da ilk yerleşim, MÖ 7000'lere kadar uzanmaktadır.
- Kare veya dikdörtgen biçiminde taş temel üzerine oturtulan evler kerpiçten yapılmıştır.
- Evlerin içinde kutsal alanlar ve çanak çömlek atölyeleri vardır.
- Üretici toplum yapısının olduğu Hacılar'da temel geçim kaynağı, tarım ve hayvancılıktır.
- Seramikten yapılan birçok araç (kâse, tabak, vazo, vs.) süslemeleriyle de dikkat çeker.

Etkinlik - 08

Aşağıdaki soruların cevaplarını boş bırakılan yerlere yazınız.

- a. Çayönü, Ergani'ye yakın bir yer olup Tarih Öncesi Dönem'de bakır işlemeciliğinin geliştiği bir merkezdir. Günümüzde de Ergani'de birçok bakır işletmesi vardır.

Bu alanda süreklilik ne ile açıklanabilir? Yazınız.

.....

.....

.....

- b. Anadolu'nun ilk yerleşim merkezlerinden biri olan Çatalhöyük'te Tarih Öncesi Dönem'de balıkçılık ve avcılık gelişmiştir. Fakat günümüzde burada bu ekonomik faaliyet yapılmamaktadır.

Bölgedeki bu değişim ne ile açıklanabilir? Yazınız.

.....

.....

.....

Etkinlik - 09

Aşağıdaki bilgileri ilgili oldukları kutucuklara yazınız.

- a. Konya'dadır.
- b. Urfa'dadır.
- c. Diyarbakır'dadır.
- ç. Dünyada tarımsal üretime ilk geçilen yerlerden biridir.
- d. Dünyanın en eski ibadet alanıdır.
- e. Burdur'dadır.
- f. Batı Anadolu'nun en eski yerleşim yeridir.
- g. Evler, birbirine yapışık olup evlerin penceresi yoktur.

.....

Çatalhöyük

.....

Çayönü

.....

Hacılar

.....

Göbeklitepe

